

Minister Finansów

Warszawa, 4 kwietnia 2025 roku

Sprawa: Interpelacja nr 8620 Poseł Jarosław Sachajko w sprawie masowego ścigania kierowców za brak opłaty za przejazd autostradą - działania opresyjne państwa.
Znak sprawy: DPO5.054.1.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację nr 8620 z 19 marca 2025 roku, złożoną przez posła na Sejm RP – Pana Jarosława Sachajko, w sprawie masowego ścigania kierowców za brak opłaty za przejazd autostradą i działań opresyjnych państwa, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie należy wskazać, że przejazdy użytkowników samochodów osobowych, motocykli oraz zespołów pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony po autostradach zarządzanych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad (A2 Konin - Stryków, A4 Wrocław – Sośnica) od 1 lipca 2023 r. są zwolnione z opłat.

Natomiast zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1193) w przypadku przejazdu ww. pojazdów powyższymi autostradami rozpoczętego przed 1 lipca 2023 r. stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym w brzmieniu sprzed 1 lipca 2023 r. (dalej: „ustawa”).

Zgodnie z art. 37a ust. 1 zd. 1 ustawy za przejazd autostradą są pobierane opłaty.

Do wniesienia powyższej opłaty zobowiązano:

- 1) właściciela pojazdu albo
- 2) posiadacza pojazdu, o którym mowa w art. 73 ust. 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2021 r. poz. 450, z późn. zm.), albo

- 3) użytkownika pojazdu, o którym mowa w art. 80b ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

Opłata za przejazd mogła być wniesiona z wykorzystaniem Systemu Poboru Opłaty Elektronicznej Krajowej Administracji Skarbowej lub na podstawie e-biletu autostradowego wydawanego przed rozpoczęciem przejazdu po autostradzie.

Kontrola prawidłowości wnoszenia opłaty za przejazd autostradą wykonywana była w dwóch trybach:

- 1) bezpośrednio na autostradach przez funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej oraz inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego, a także przez funkcjonariuszy Policji;
- 2) zdalnie z wykorzystaniem urządzeń kontrolnych rejestrujących przejazdy pojazdów.

Wynikiem kontroli, o której mowa w pkt 1, jeżeli wykazała ona brak wniesionej opłaty za przejazd, było nałożenie kary grzywny w drodze mandatu karnego.

W wyniku kontroli, o której mowa w pkt 2, wystawiane są wezwania do wniesienia tzw. opłaty dodatkowej za niewniesienie opłaty za przejazd autostradą. Przejazdy po autostradach, które miały miejsce w okresie grudzień 2021 – czerwiec 2023 r. i zostały zarejestrowane przez urządzenia kontrolne, są indywidualnie badane pod kątem ewentualnego naruszenia obowiązku wniesienia opłaty za przejazd. Wezwania do wniesienia opłaty dodatkowej są generowane metodycznie w przypadku wykrycia naruszenia.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że konieczność wniesienia opłaty za przejazd autostradą była obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa (art. 37a ust. 1 ustawy), który w przypadku jego niewykonania przekształca się w obowiązek wniesienia opłaty dodatkowej (art. 37ge ust. 1 ustawy).

Kierujący pojazdem również z mocy prawa zobowiązany był do nierozpoczynania przejazdu autostradą lub jej odcinkiem w przypadku niewniesienia opłaty za ten przejazd (art. 37a ust. 28 ustawy).

Wystawienie dokumentu wezwania do wniesienia opłaty dodatkowej jest natomiast dokumentem inicjującym postępowanie, w toku którego przysługuje prawo do wniesienia sprzeciwu w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania (art. 37gf ust. 1 ustawy).

Należy również zaznaczyć, że opłata dodatkowa nie jest pobierana, jeżeli w terminie 3 dni od dnia zakończenia przejazdu autostradą lub jej odcinkiem została wniesiona opłata za ten przejazd, jak również, że jest pobierana w niższej wysokości w przypadku wniesienia jej w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania do jej wniesienia.

Obowiązek wniesienia opłaty dodatkowej przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od ostatniego dnia roku kalendarzowego, w którym opłata dodatkowa powinna zostać wniesiona.

Tak więc działania w zakresie poboru opłaty dodatkowej prowadzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa z poszanowaniem praw korzystających z autostrad.

W odniesieniu do informowania użytkowników dróg o obowiązku wniesienia opłaty za przejazd po drogach płatnych, należy wskazać, że wszystkie drogi płatne w Polsce są określone przepisami prawa a dodatkowo odpowiednio i czytelnie oznakowane.

Ministerstwo Finansów (MF) i Krajowa Administracja Skarbowa (KAS) podjęły szereg działań, które miały na celu rozpowszechnienie informacji nt. zmiany sposobu pobierania opłat na odcinkach autostrad A2 Konin-Stryków oraz A4 Wrocław-Sośnica dla pojazdów o DMC poniżej 3,5 tony i motocykli. W ich ramach prowadzona była aktywna polityka medialna oraz przeprowadzona została kampania informacyjna. Informacje na temat wdrażanych zmian były przekazywane opinii publicznej na bieżąco już na etapie wprowadzania systemu e-TOLL dla pojazdów o DMC powyżej 3,5 tony między innymi w trakcie spotkań z dziennikarzami, a w ich następstwie pojawiły się liczne artykuły w mediach. Komunikaty o systemie zamieszczane były na stronach internetowych ministerstwa i w mediach społecznościowych MF i KAS. Przedstawiciele MF i KAS wypowiadali się w mediach na temat wprowadzanych zmian. Udzielane były także odpowiedzi pisemne na zapytania dotyczące systemu e-TOLL kierowane do MF przez dziennikarzy oraz przez jego użytkowników.

Przeprowadzona została również ogólnopolska kampania informacyjna w radiu – emisja spotów w stacjach ogólnopolskich i regionalnych, w telewizji - emisja spotów w stacji ogólnopolskiej, kampania w Internecie z wykorzystaniem narzędzi takich jak: Google Ads, GDN, YouTube, FB, portali internetowych oraz w internetowej aplikacji drogowej Janosik. Na stacjach partnerskich dystrybuowane były materiały w formie wobblersów (tj. stojaków reklamowych), naklejek oraz plakatów.

Kampania ta była przeprowadzona miesiąc przed ostatecznym wygaszeniem MSPO. Działania informacyjne zostały przeprowadzone również bezpośrednio na odcinkach autostrad A2 Konin-Stryków oraz A4 Wrocław-Sośnica w ramach kampanii outdoorowej w postaci dedykowanych bilbordów i potykaçy rozmieszczonych pomiędzy bramkami. Aktywne działania informacyjne w tym zakresie podjęły także jednostki administracji skarbowej, w tym 16 rzeczników izb administracji skarbowych w regionach, którzy na bieżąco przekazywali informacje mediom regionalnym, mediom branżowym i portalom internetowym. W urzędach skarbowych, urzędach celno-skarbowych oraz w oddziałach celnych udostępnione zostały materiały informacyjne (plakaty i ulotki).

Działania komunikacyjne w ww. zakresie zostały skierowane również do odbiorców zagranicznych. Materiały w kampanii outdoorowej przygotowano w wersji dwujęzycznej (PL-EN), na przejściach granicznych zostały udostępnione ulotki informacyjne (PL-EN-UA), przeprowadzona została również kampania internetowa w państwach sąsiedzkich. Dodatkowo w celu poszerzenia zasięgu przekazano materiały informacyjne m.in. ambasadam oraz Wewnętrznej Europejskiej Organizacji Administracji Podatkowych (Intra-European Organisation of Tax Administrations - IOTA) w celu dalszego udostępniania tych informacji obywatelom tych państw.

1 grudnia 2021 r. na wszystkich placach poboru opłat na szybach kiosków zostały zamontowane naklejki z informacją o tym, że pomimo podniesionych szlabanów użytkownicy wjeżdżają na płatny odcinek autostrady. Została na nich również umieszczona informacja, że aby opłacić przejazd należy kupić e-bilet autostradowy

lub opłacić przejazd z wykorzystaniem aplikacji e-TOLL PL lub urządzeń geolokalizacyjnych OBU/ ZSL dopuszczonych do systemu. Dodatkowo wspólnie z Partnerami, którzy dystrybuowali e-bilet autostradowy prowadzona była spójna komunikacja i promocja równoległe własnymi kanałami dystrybucji.

Podsumowując powyższe należy wskazać, że korzystający z autostrad powinni być świadomi swoich praw i obowiązków związanych z poruszaniem się po nich, a dodatkowe działania informacyjne pozwalały tę świadomość dodatkowo utrwałać u szerokiego grona odbiorców.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Małgorzata Krok

Podsekretarz Stanu Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej